

Kaduilla ja muilla kunnan yleisillä alueilla tehtävien töiden ohjeet ja määräykset

Sisällysluettelo

1 Lakiperusteet	4
2 Yhteystiedot	4
3 Tarvittavat luvat kaduilla ja muilla yleisillä alueilla	5
4 Sijoituslupa (sijoittamissopimus)	6
5 Kaivulupa (katulupa, työlupa)	6
6 Töiden suorittaminen kaduilla ja muilla yleisillä alueilla	7
6.1 Työturvallisuus	7
6.2 Töissä noudatettavat asiakirjat	7
6.3 Työalue	8
6.4 Pätevyysvaatimukset	8
6.5 Työaika	9
6.6 Takuu-aika	9
6.7 Katselmukset ja tarkastukset.....	9
6.7.1 Aloituskatselmus.....	9
6.7.2 Loppukatselmus	10
6.7.3 Osittainen loppukatselmus.....	10
6.7.4 Ylimääräinen valvontakäynti	10
6.7.5 Takuutarkastus	10
6.8 Vahingonkorvausvastuu	11
7 Tilapäiset liikennejärjestelyt	11
7.1 Tilapäisten liikennejärjestelyiden toteuttaminen.....	11
7.2 Vastuu liikennejärjestelyistä	12
7.3 Liikenteenohjauslaitteet.....	12
8 Kunnossa- ja puhtaanapito	12
9 Kaivutyöstä perittävät maksut	13
9.1 Perusteet kaivutyöstä perittäville maksuille	13
9.2 Maksut	13
10 Kaivutöissä noudatettavat määräykset ja ohjeet	16
10.1 Ennen työn aloittamista	16
10.2 Työstä vastaavan (luvan hakijan) omavalvonta ja laadunvarmistus.....	16
10.3 Kaivutöiden yleiset ohjeet.....	16
10.4 Työhön tarvittavat varastoalueet	17
10.5 Kaivannon suojaus.....	17
10.6 Kaivannon kaivu ja täyttö	17
10.7 Rakennekerrokset.....	18
10.8 Kuivatus	18

10.9 Vanhan päällysteen leikkaukset	18
10.10 Päällysteiden saumat	19
10.11 Tilapäinen päällyste.....	19
10.12 Päällystekerrokset.....	19
10.13 Kiveykset ja reunatuet	19
10.14 Nurmialueet.....	20
10.15 Pensaat ja muut istutukset	20
10.16 Puut	21
10.17 Louhintatyöt	21

1 Lakiperusteet

Tämän julkaisun määräykset ja ohjeet perustuvat mm. kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain (ns. kunnossapitolaki, 669/1978) 14 a §:ään, maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 84 §:ään, tieliikennelakiin (729/2018) sekä valtioneuvoston asetukseen rakennustyön turvallisuudesta (VNa 205/2009) ja valtioneuvoston asetukseen liikenteenohjauslaitteiden käytöstä (VNa 379/2020).

2 Yhteystiedot

Sijoituslupien käsittely kunnassa

Kunnallistekniikan suunnittelu

- Kunnallistekniikan suunnittelija Marika Sirkkiä, marika.sirkia@nurmijarvi.fi, puh. 040 317 2382
- Liikenneinsinööri Pia Korteniemi, pia.korteniemi@nurmijarvi.fi, puh. 040 317 2311

Kaivulupien käsittely kunnassa

Kadut ja muut yleiset alueet

- Katupäällikkö Jouko Rimpilä, jouko.rimpila@nurmijarvi.fi, puh. 040 317 4869

Tiedustelut ja neuvonta

Katujen kunnossapito

- Katupäällikkö Jouko Rimpilä, jouko.rimpila@nurmijarvi.fi, puh. 040 317 4869
- Katukunnossapitoinsinööri Niina Alakotila, niina.alakotila@nurmijarvi.fi, puh. 040 317 2338
- Katutarkastaja Mikko Pohjanvirta, mikko.pohjanvirta@nurmijarvi.fi, puh. 040 317 2954

Valaistus

- Katukunnossapitoinsinööri Niina Alakotila, niina.alakotila@nurmijarvi.fi, puh. 040 317 2338

Nurmijärven Vesi -liikelaitos

- Verkostoinsinööri Mari Saartoala, mari.saartoala@nurmijarvi.fi, puh. 040 317 2524

Viheralueet

- Työnjohtaja Tarmo Tuomola, tarmo.tuomola@nurmijarvi.fi, puh. 040 317 4287
- Erytisasiantuntija Tanja Harju-Koskinen, tanja.harju-koskinen@nurmijarvi.fi, puh. 040 317 2897

Liikunta-alueet

- Liikunta- ja viheraluepäällikkö Ville Ruokoja, ville.ruokoja@nurmijarvi.fi, puh. 040 317 4001
- Liikuntapaikkapäällikkö Kalle Koski, kalle.koski@nurmijarvi.fi, puh. 040 317 4033

Vesi- ja viemäriiitostöiden tilaus

Nurmijärven Vesi -liikelaitos

- Vesihuoltotöiden sähköinen tilauslomake (<https://www.nurmijarvi.fi/nurmijarven-vesi/palvelut/vesihuoltotoiden-tilauslomake/>)

Liikennehäiriöistä tiedottaminen (mm. jos katu tai kulkuyhteys on suljettuna)

- Keski-Uudenmaan pelastuslaitos, tilannekeskus@vakehyva.fi, puh. 09 419 140
- Itä-Uudenmaan poliisilaitoksen Nurmijärven toimipiste, liikennepalaute.ita-uusimaa@poliisi.fi, vaihde puh. 0295 430 291

Kaapeleiden sijaintitietoja mm.

www.johtotietopankki.fi

www.verkkoselvitys.fi

www.kaivulupa.fi

Huom. Edellä mainittujen www-palveluiden sisältö on erilainen (kaikkien operaattoreiden tiedot eivät ole saatavissa samalta sivustolta).

3 Tarvittavat luvat kaduilla ja muilla yleisillä alueilla

Ennen lupahakemuksen lähettämistä on syytä selvittää kyseessä olevan kohteen maanomistus-suhteet. Nurmijärven kunnan alueella on esimerkiksi valtion hallinnoimia maanteitä, joiden tiealu-eille sijoitus- ja kaivuluvan myöntää Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

Kaikki yleisillä alueilla tehtävät työt ovat luvanvaraisia. Kaduilla ja muilla yleisillä alueilla tehtäviin töihin tarvitaan aina kunnan myöntämä sijoituslupa ja sen perusteella haettava työ lupa. Yleisiin alueisiin kuuluvat mm. kunnan omistamat

- kadut,
- torit ja aukiot,
- puistot,
- ulkoliikuntapaikat,
- vene- ja uimarannat,
- maa- ja metsätilat,
- virkistyskalastus- ja retkeilyalueet sekä
- matonpesupaikat.

Yleisillä alueilla tehtäviä luvanvaraisia töitä ovat muun muassa johtojen, kaapelien, putkien ja niihin liittyvien laitteiden rakentamiseen ja korjaamiseen tehtävät maankaivutyöt, perustusten ja muiden maanalaisien rakenteiden sijoittaminen sekä asentaminen ja yleisen alueen vuokraaminen rakennustyötä varten.

Yleisillä alueilla työskentelyyn tarvitaan aina

- hyväksytty sijoituslupa ja
- kaivuluvan hakeminen (perustana hyväksytty sijoituslupa).

Sekä sijoituslupa että kaivulupa haetaan sähköisesti Lupapiste-asiointipalvelun kautta.

Poikkeuksena lupahakemusmenettelyyn ovat äkilliset, merkittävän vahingon estämiseksi tehtävät välttämättömät korjaukset. Esimerkiksi rikkoutuneen johdon, laitteen tai rakenteen aiheuttamista korjaustöistä eli ns. hätätöistä on ilmoitettava heti tilaisuuden tultua seuraaville tahoille/henkilöille:

- katualueet jouko.rimpila@nurmijarvi.fi tai niina.alakotila@nurmijarvi.fi
- muut yleiset alueet tarmo.tuomola@nurmijarvi.fi tai tanja.harju-koskinen@nurmijarvi.fi
- vesi- ja viemäryöt vikailmoituspäivystys 24 h puh. 040 6241 675.

4 Sijoituslupa (sijoittamissopimus)

Pysyvän johdon, kaapelin, muun laitteen tai rakennelman sijoittamiseen kadulle ja muulle yleiselle alueelle edellyttää aina maanomistajan lupaa. Hakemus sijoitusluvan hyväksyttämiseen tulee tehdä hyvissä ajoin ennen suunniteltua asennusajankohtaa. On huomioitava, että lupakäsittely kestää normaalitilanteessa kahdesta neljään viikkoa ja ruuhkatilanteissa lupakäsittelyn kesto voi olla huomattavasti pidempi.

Työstä vastaava (luvan hakija) vastaa sijoitusluvan hakemisesta ja sen mukaisista toimenpiteistä lain ja kunnan ohjeistusten ja määräysten mukaisesti. Sijoituslupa haetaan sähköisesti Lupapiste-asiointipalvelun kautta. Sijoitusluvan hakeminen on maksutonta.

Hakemuksen liitteenä tulee olla ote pohjakartasta (<https://kartta.nurmijarvi.fi/ims/>), ote ajantasa-asemakaavasta ja ote toteutettavasta suunnitelmakartasta. Hakemuksesta tulee käydä ilmi kaapelin tai johdon koko ja sen tarkoitus. Lisäksi hakemukseen tulee merkitä suunnitellun kaivutyön ajankohta, kadun tai katujen nimet, joita työ koskee sekä kaivutyön työtapa (esimerkiksi auki kaivaminen, vaakasuuntainen kaivaminen tai sujutus).

Suunnitelmakartan pohjana on oltava ajantasainen Nurmijärven kunnan pohjakartta. Sijoitusluvan hyväksyttämävaiheessa tehdään maastokatselmus yhdessä luvan hakijan, suunnittelijan ja aluetta hallinnoivan viranomaisen kanssa (esimerkiksi katupäällikkö, katukunnossapitoinsinööri, katutarkastaja, työnjohtaja ja/tai Nurmijärven Vesi -liikelaitos). Maastokatselmuksessa sovitaan johdon, kaapelin tai rakennelman lopullinen sijainti.

Lähtökohtaisesti olemassa olevan johdon, kaapelin tai muun laitteen korjaamiseen ei tarvitse hyväksyttää sijoituslupaa.

Kun sijoituslupa on hyväksytty, tulee työlle hakea vielä kaivulupa, mikä on maksullista. Kaivulupa on haettava ennen kaivutyön aloittamista.

5 Kaivulupa (katulupa, työlupa)

Työstä vastaavan on tehtävä ilmoitus kunnalle kunnan kadulla ja muulla yleisellä alueella suoritettavasta työstä (laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta 14 a §). Kaivulupa tarvitaan esimerkiksi erilaisten johtojen, kaapeleiden, putkien tai maanalaisten rakenteiden sekä niihin liittyvien laitteiden asentamiseksi tai korjaamiseksi tehtäviin töihin.

Työstä vastaavalla tarkoitetaan sitä, jonka lukuun työ tehdään. Työstä vastaava voi olla esimerkiksi tontinomistaja, kunta, rakennusyritys, teleoperaattori, energiayhtiö tai vesihuoltolaitos. Ilmoituksen jättämisen eli kaivuluvan hakemisen ja muut lupiin liittyvät toimenpiteet voi antaa valtuutuksensa

mukaisesti käyttämänsä rakennusyrityksen tai muun tahon tehtäväksi, mikä ei kuitenkaan siirrä laissa tarkoitettuja vastuita. Mikäli työstä vastaava (luvan hakija) on valtuuttanut rakennusyrityksen tai muun tahon tehtäväksi luvan mukaisen työn suorittamisen, tulee kaivulupahakemuksesta ilmetä myös työstä vastaavan (luvan hakijan) yhteystiedot.

Työstä vastaava (luvan hakija) vastaa kaivuluvan hakemisesta ja sen mukaisista toimenpiteistä lain ja kunnan ohjeistusten ja määräysten mukaisesti.

Kaivulupahakemus lähetetään hyvissä ajoin ennen työn aloittamista Lupapiste-asiointipalvelun kautta. Jos kaivuluvan hakeminen ei onnistu Lupapiste-palvelussa, voi erikseen katupäällikön kanssa sopien käyttää kaivulupalomaketta.

Huom. Lupapiste-asiointipalvelussa kaivulupaa haetaan 'Katulupa'-nimisen lupahakemuksen kautta!

Kaivulupailmoitukseen (-hakemukseen) on liitettävä suunnitelmakartta kaivukohteesta, työn tarkoitus ja kesto, työhön varattava pinta-ala, tilapäinen liikennejärjestelysuunnitelma, tarvittavat pätevyystodistukset, hyväksytyt sijoituslupa sekä kadun tai katujen nimet, joita työ koskee.

Kaivutyötä ei saa aloittaa ennen kunnan antamaa kirjallista (sähköistä) päätöstä asiasta. Lupahakemuksen käsittelyyn tulee varata aikaa vähintään 14 vuorokautta. Kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain 14 a §:n mukaisesti kunnalla on 21 vuorokautta aikaa käsitellä hakemus, mutta jos ilmoitusta ei ole tässä ajassa käsitelty, työ voidaan aloittaa.

Kaivulupa on maksullinen. Kaivutyöstä perittävät maksut on määritelty tämän ohjeen kohdassa 9 (maksut peritään voimassa olevan taksan mukaisesti).

Työt on suoritettava yhtäjaksoisesti ilmoituksen mukaisessa laajuudessa. Kaivuluvan puuttuminen on peruste keskeyttää kaivutyö kunnan toimesta.

6 Töiden suorittaminen kaduilla ja muilla yleisillä alueilla

6.1 Työturvallisuus

Yleisellä alueella suoritettava työ on suunniteltava ja hoidettava siten, ettei siitä aiheudu vaaraa ja tarpeetonta haittaa liikenteelle tai työntekijöille. Työt tulee toteuttaa valtioneuvoston asetuksen rakennustyön turvallisuudesta (VNa 205/2009) mukaisesti.

6.2 Töissä noudatettavat asiakirjat

1. Kaduilla ja muilla kunnan yleisillä alueilla tehtävien töiden ohjeet ja määräykset (voimassa oleva; nämä ohjeet ja määräykset mukaan lukien kaivutöistä perittävät maksut)
2. Työkohtaiset laatuvaatimukset ja työselitykset, mm.
 - Kaapelikaivantotyöt, yleinen työselostus 1999 (Suomen kuntaliitto)
 - Kunnallisteknisten töiden yleinen työselostus 2002 (Suomen kuntaliitto)
 - Tilapäiset liikennejärjestelyt katu- ja yleisillä alueilla (SKTY:n julkaisu 1/2013)
 - Viherrakentamisen yleinen työselostus VRT 2017 (Viherympäristöliiton julkaisu nro 57)
 - Viheralueiden kunnossapidon yleinen työselostus VKT 2021 (Viherympäristöliiton julkaisu nro 70)

3. Suunnitelmapiirustukset

4. Yleiset laatuvaatimukset ja työselitykset, mm.

- Rakennusurakan yleiset sopimusehdot YSE 1998
- InfraRYL – Infrarakentamisen yleiset laatuvaatimukset (Rakennustieto) Töissä noudatetaan niiden alkamishetkellä voimassa olevaa viimeisintä InfraRYL:n versiota.
- Liikennemerkkien rakenne ja pystytys (Liikenneviraston ohjeita 20/2013)
- Liikenne tietyömaalla - Yleiset käytännöt ja turvallisuusvaatimukset (Liikenneviraston ohjeita 2/2015)
- Liikenne tietyömaalla - Sulku- ja varoituslaitteet (Liikenneviraston ohjeita 2/2018)
- Liikenne tietyömaalla - Lyhytaikaiset ja luvanvaraiset työt (Liikenneviraston ohjeita 4/2018)
- Liikenne tietyömaalla - Kunnossapitotyöt (Väyläviraston ohjeita 15/2020)
- Liikenne tietyömaalla - Päälystys- ja tiemerkinätyöt (Väyläviraston ohjeita 56/2020)
- Liikenne tietyömaalla - Tienrakennustyömaat (Väyläviraston ohjeita 11/2021)
- Esteettömän ympäristön suunnitteluohjekortti - Tilapäiset liikennejärjestelyt (SuRaKu-projekti 8/8 2022)
- Liikennemerkkien käyttö kaduilla 2022 (Suomen kuntaliitto)
- Liikennemerkkien käyttö maanteillä (Väyläviraston ohjeita 29/2023) Voidaan soveltaa kaduille.
- Asfaltointityön urakka-asiakirjat 2023 (PANK ry)
- Asfalttinormit 2023 (PANK ry)
- Yleisten alueiden käyttö, tilapäiset liikennejärjestelyt ja katutyöt (Pääkaupunkiseudun (PKS) määräykset ja ohjeet 2024)

5. Muut noudatettavat asiakirjat

- Nurmijärven kunnan rakennusjärjestys
- Nurmijärven kunnan ohjeistus kaivantotöistä katualueella työskenneltäessä

Työstä vastaavan (luvan hakijan) vastuulla on käyttää aina viimeisimpiä voimassa olevia ohje- ja määräysjulkaisuja.

6.3 Työalue

Työstä vastaava (luvan hakija) ilmoittaa työhön tarvittavan alueen laajuuden esimerkiksi kaivulupahakemuksen liitteenä olevalla kartalla. Työalue on rajoitettava mahdollisimman pieneksi, jotta liikenteelle aiheutuva haitta olisi mahdollisimman vähäinen.

Työalue muodostuu rajatusta ja samaan työkokonaisuuteen kuuluvasta alueesta, joka on poistettu yleisestä käytöstä.

Työaluetta saa käyttää ainoastaan kaivuluvassa myönnettyyn tarkoitukseen.

6.4 Pätevyysvaatimukset

Kaduilla ja muilla yleisillä alueilla työskenteleviltä vaaditaan vähintään Tieturva 1 -pätevyys ja työnjohdolta Tieturva 2 -pätevyys. Katualueella työskenneltäessä on käytettävä CE-hyväksytyjä turva- ja huomioasusteita.

Työhön liittyvästä liikenteenohjauksesta ja tilapäisistä liikennejärjestelyistä vastaavalla henkilöllä tulee olla Tieturva 2 -pätevyys.

6.5 Työaika

Työstä vastaavan (luvan hakijan) tulee määrittää kaivulupahakemukseen työn aloitus- ja lopetusajankohdat mahdollisimman tarkasti. Työajan katsotaan alkavan aloituskatselmuksesta.

Työstä vastaavan (luvan hakijan) on pyydettävä työn valmistuttua loppukatselmus. Työaika päättyy, kun työstä vastaava (luvan hakija) on ilmoittanut työn valmistuneen ja kunnan katukunnossapidon yhteyshenkilö on hyväksytysti vastaanottanut työn. Työn vastaanottamisen perusteella määritellään kaivuluvan laskutuksen perusteena oleva työn kokonaiskesto.

Jos työtä ei saada valmiiksi kaivuluvassa määritetyssä työajassa, voidaan työlle myöntää lisäaikaa. Lisäaikaa on haettava Lupapiste-asiointipalvelussa ennen varsinaisen työajan päättymistä. Lisäaikaa ei myönnetä jälkikäteen, vaan tuolloin on työstä tehtävä uusi kaivulupailmoitus (-hakemus), josta peritään uudet maksut.

6.6 Takuu aika

Kaivuluvan alaisen työn takuu aika on kaksi (2) vuotta. Takuu aika alkaa, kun työ on hyväksytysti vastaanotettu. Takuuajan päättymisajankohta määritetään työn vastaanottamisen yhteydessä.

Mikäli työhön liittyy vihertöitä, kasvillisuuden osalta takuu aika on kaksi (2) täyttä kasvukautta.

Myös päällysteiden takuu aika on kaksi (2) vuotta.

Mikäli kyseessä olevaa työtä (johon kaivu- ja/tai sijoituslupa on haettu) koskee tätä pidempi takuu aika esimerkiksi erilliseen urakkasopimukseen perustuen, noudatetaan pidempää takuu aikaa.

Työstä vastaava on vastuussa kaivuluvan tarkoittamasta työstä johtuvasta vahingosta yleisen alueen rakenteille tai kolmansille osapuolille. Korvausvastuu ei rajoitu kaivuluvan takuu aikaan, mikäli vahinko havaitaan takuuajan päätyttyä, eikä sitä ole ollut mahdollista havaita takuutarkastuksessa.

6.7 Katselmuksien ja tarkastukset

Työkohdekatselmuksia ja -tarkastuksia järjestetään ennen töiden aloittamista, töiden aikana ja niiden päättyessä. Työstä vastaavan (luvan hakijan) vastuulla on tilata tarvittavat katselmuksien katselmuksia. Katselmuksia tulee varata vähintään 14 vuorokautta ennen tarvittavaa ajankohtaa.

Työstä vastaavan (luvan hakijan) tilaamien katselmusten lisäksi kunta voi kutsua koolle tarpeelliseksi katsomiaan katselmuksia.

Katselmusten pöytäkirjat/lomakkeet täyttää kunta tai kunnan nimeämä muu taho.

6.7.1 Aloituskatselmus

Aloituskatselmus järjestetään ennen töiden aloittamista.

Katselmuksessa todetaan asfaltti- ja kivipäällysteiden laatu ja kunto sekä liikenteenohjauslaitteiden, ajoratamerkintöjen ja katukalusteiden sijainti ja kunto. Katselmuksessa todetaan myös puiden ja pensaiden sekä muiden istutusten laatu, kunto ja sijainti sekä niiden suojaustarve. Kaikki huomautukset kohteen kunnan suhteen on tehtävä tässä vaiheessa ja kirjattava katselmuslomakkeeseen. Myös tilapäisten liikennejärjestelyiden toteuttaminen ja niiden esteettömyys käydään läpi katselmuksessa.

Työstä vastaavan (luvan hakijan) on huolehdittava kiinteistöjen ja mahdollisten liikkeiden yms. huollon toimivuudesta sekä melu-, pöly- ja liikennehäiriöiden ja työn ajankohdan ilmoittamisesta työn vaikutuspiirissä oleville kiinteistöille.

Työkohteessa on oltava selkeästi näkyvillä taulu, josta ilmenee työn tarkoitus ja kesto, työn suorittaja sekä työstä vastaavan nimi ja puhelinnumero, josta on oltava tavoitettavissa myös työajan ulkopuolella.

6.7.2 Loppukatselmus

Loppukatselmusta voidaan pyytää, kun kaivutyöt ja työalueen ennallistaminen on saatettu valmiiksi ja itselleluovutus on tehty. Loppukatselmuksen pyytäminen on työstä vastaavan (luvan hakijan) vastuulla.

Loppukatselmuksessa tarkastetaan, että työ on toteutettu suunnitelmien ja vaatimusten mukaisesti, ja että työalue on ennallistettu vastaavaan kuntoon kuin se oli ennen töiden aloittamista. Työtä ei vastaanoteta loppukatselmuksen yhteydessä, mikäli työssä tai sen viimeistelyssä todetaan puutteita. Ennen työn hyväksymistä jälkimittausten tulee olla tehty, työalueen on oltava viimeistely, siisti ja liikennöitävässä kunnossa sekä katselmuksessa mahdollisesti havaitut puutteet tulee olla korjattu.

Kaivuluvan aikaperusteinen taksa (viikkomaksu, ks. kohta 9) kertyy siihen asti, että työstä vastaavan (luvan hakijan) pyytämä loppukatselmus on pidetty ja työalue on hyväksytysti vastaanotettu.

6.7.3 Osittainen loppukatselmus

Mikäli työ joudutaan keskeyttämään esimerkiksi talven vuoksi, työstä vastaavan (luvan hakijan) tulee pyytää osittainen loppukatselmus järjestettäväksi. Katselmuksessa todetaan miltä osin työ on kesken. Työalueen on jäätävä keskeytyksen ajaksi liikennöitävään kuntoon. Liikennöitävät alueet ja etenkin kaikki kadun/tien poikki kulkevat kaivannot tulee olla päällystettynä (laiminlyöntimaksun uhalla). Tilapäistä päällystettä ei saa jättää liikennöitävälle alueelle aurasauden ajaksi.

Osittaisessa loppukatselmuksessa sovitaan työn keskeytysaika. Keskeytysajalta perittävä maksu on määriteltävä tämän ohjeen kohdassa 9.2.

Tavoitteena on, että viimeistelytyöt on tehty seuraavan vuoden toukokuun loppuun mennessä (mikäli työn keskeytys on johtunut talvesta). Työstä vastaava (luvan hakija) ilmoittaa viimeistelytöiden alkamisajan ja tilaa loppukatselmuksen ennen sovittua työn valmistumispäivämäärää. Osittaisen loppukatselmuksen pitäminen ei vähennä varsinaisen loppukatselmuksen tarvetta.

6.7.4 Ylimääräinen valvontakäynti

Mikäli työkohteeseen joudutaan tekemään ylimääräinen valvontakäynti tai muu tarkastus esimerkiksi työkohteen edustajan pyynnöstä tai työstä vastaavan (luvan hakijan) laiminlyönnistä johtuen, peritään ylimääräisestä valvontakäynnistä maksu. Maksu peritään myös, jos työtä ei voida vastaanottaa pyydettyssä loppukatselmuksessa.

6.7.5 Takuutarkastus

Kunnan katukunnossapidon yhteyshenkilö suorittaa kohteen takuutarkastuksia takuuajan aikana. Pyydettyessä työstä vastaavan (luvan hakijan) on osallistuttava takuutarkastukseen.

Mikäli työkohteessa havaitaan puutteita tai vaurioita takuuajana, niistä ilmoitetaan työstä vastaavalle (luvan hakijalle), jonka on suoritettava asianmukaiset korjaukset sovittuun määräaikaan mennessä. Puutteet, jotka aiheuttavat vaaraa liikenteelle tai yleiselle turvallisuudelle, on korjattava välittömästi.

6.8 Vahingonkorvausvastuu

Työstä vastaava (luvan hakija) on vastuussa kustannuksellaan kaikesta haitasta ja vahingosta, joka työstä aiheutuu tai on aiheutunut kadun tai yleisen alueen rakenteille, kaapeleille, johdoille, rakennelmille tai laitteille, tienkäyttäjille ja kolmannelle osapuolelle.

Työkohteen osalta kadunpitovelvoite on siirretty työstä vastaavalle (luvan hakijalle), kunnes työalue on kokonaisuudessaan palautettu työtä edeltävään tilaan mukaan lukien päällysteet, vihertyöt, reunakivet, tiemerkinnet ja liikenteenohjauslaitteet.

Kunnan suorittama valvonta ei poista tai muuta työstä vastaavan (luvan hakijan) ja työn suorittajan vahingonkorvausvastuuta. Vahingonkorvausvastuu työstä aiheutuneisiin vahinkoihin jatkuu myös takuuajan päättymisen jälkeen.

7 Tilapäiset liikennejärjestelyt

7.1 Tilapäisten liikennejärjestelyiden toteuttaminen

Tilapäiset liikennejärjestelyt tulee toteuttaa Suomen kuntaliiton ja Väyläviraston voimassa olevien ohjeiden mukaisesti huomioiden soveltuvien lakien ja asetusten määräykset.

Kaivulupahakemukseen on liitettävä tilapäisten liikennejärjestelyiden suunnitelmapiirustus mitta-kaavassa. Suunnitelmassa esitetään työalue ja suojaukset, ajoneuvojen sekä jalankulun ja pyöräilyn reitit sekä tarvittavat liikennemerkkit ja muut liikenteenohjauslaitteet. Ristiriitaiset ja harhaanjohtavat liikennemerkkit ja tiemerkinnet tulee peittää työn ajaksi. Harhaanjohtavien liikennemerkkien peittämisessä tulee käyttää harmaata peitettä tai poistaa merkit kokonaan.

Työnaikaisten liikennejärjestelyiden suunnittelussa tulee ottaa huomioon kaikki liikennemuodot, ajoneuvoliikenne, joukkoliikenne, kävely ja pyöräily sekä esteettömyys. Järjestelyiden on toimittava myös pimeällä ja eri keliolosuhteissa. Katujen katkaisua tulee välttää ja tarvittaessa tulee järjestää opastettu kiertotie.

Muuttuneista liikennejärjestelyistä tulee tiedottaa poliisia ja pelastuslaitosta (yhteystiedot löytyvät tämän ohjeen kohdasta 2), sekä joukkoliikenteen reiteillä liikennöitsijöitä. Liikenteenohjaussuunnitelmassa pitää olla esitettynä kohteessa olevat pelastustiet ja paikat. Mikäli pelastusteiden tai -paikkojen käyttö estyy työalueella tai liikennejärjestelyiden vuoksi, on näille esitettävä korvaavat reitit tai paikat, jotka on sovittu pelastuslaitoksen kanssa. Muutosten hyväksymisestä pitää esittää kirjallinen dokumentti.

Tilapäisten liikennejärjestelyiden suunnittelussa ja toteuttamisessa tulee huomioida työkohteen läheisyydessä mahdollisesti sijaitsevat erityiskohteet, esimerkiksi koulut, päiväkodit, vanhainkodit, palvelutalot tms.

Useassa vaiheessa toteutettavaan työhön laaditaan jokaiseen vaiheeseen oma suunnitelmansa. Jos työhön liittyy kaivantotöitä, on suunnitelmaan liitettävä myös kaivantojen suojaussuunnitelma.

Työstä vastaava (luvan hakija) on velvollinen omalla kustannuksellaan järjestämään riittävät liikenteenohjausjärjestelyt.

Mikäli työkohteessa on jo käynnissä toinen työmaa, tulee työkohteiden liikennejärjestelyt yhteensovittaa työstä vastaavien toimesta. Työkohde ei saa missään tilanteessa jäädä ilman määräysten mukaisia liikennejärjestelyitä ja suojauslaitteita. Mikäli työstä vastaavat eivät pääse sopimukseen työmaajärjestelyidensä yhteensovittamisesta ja toteuttamisesta, kunta teettää järjestelyt erillisellä taholla ja veloittaa kustannukset työstä vastaavilta (luvan hakijoilta) toteutumien mukaan (tasajako). Lisäksi kullekin asiassa osallisena olevalle työstä vastaavalle (luvan hakijalle) määrätään laiminlyöntimaksu.

7.2 Vastuu liikennejärjestelyistä

Kaivutyön aikana on noudatettava hyväksyttyä liikennejärjestelysuunnitelmaa. Vastuu tilapäisten liikennejärjestelyjen toteuttamisesta ja ylläpidosta kuuluu työstä vastaavalle (luvan hakijalle). Työstä vastaavan (luvan hakijan) tulee nimetä pätevä vastuhenkilö, jonka tulee olla perehtynyt liikenteenohjaus- ja varoituslaitteiden käyttöön. Vastuhenkilön tulee valvoa rakennustyön liikennejärjestelyjä ja työturvallisuutta ja huolehtia siitä, että järjestelyt ovat joka hetki ajan tasalla ja että ne palautetaan ennalleen työn päätyttyä. Vastuhenkilön tehtävänä on myös vastata liikennemerkkien ja liikenteenohjauslaitteiden kunnosta työajan ulkopuolella (esimerkiksi viikonloppuisin).

Poliisin ja kunnan katukunnossapidon yhteyshenkilön liikennejärjestelyistä antamia ohjeita on noudatettava. Jos ohjeita ei noudateta, on kunnalla tarvittaessa oikeus teettää liikennejärjestelyt tai poistaa tarpeettomat järjestelyt työstä vastaavan (luvan hakijan) kustannuksella. Mikäli työkohteen liikennejärjestelyillä tai laiminlyönneillä aiheutetaan vaaraa liikenteelle tai yleiselle turvallisuudelle, työ keskeytetään.

Mikäli liikenne joudutaan kokonaan katkaisemaan, on tästä ilmoitettava kunnan katukunnossapidon yhteyshenkilölle, pelastustoimen tilannekeskukselle sekä tapauskohtaisesti viestimille kahta vuorokautta ennen katkaisua.

7.3 Liikenteenohjauslaitteet

Alueella ennestään olevien liikennemerkkien ja muiden liikenteenohjauslaitteiden havaittavuutta ei saa estää tai heikentää eikä liikenteenohjauslaitteita saa luvatta poistaa. Tarvittaessa edellä mainittuja laitteita siirretään työstä vastaavan (luvan hakijan) toimesta ja kustannuksella paremmin havaittavaan paikkaan tilapäisten liikennejärjestelyjen päätösten mukaisesti. Työn aikana vaurioituneet liikennemerkit uusitaan työstä vastaavan (luvan hakijan) kustannuksella.

Käytettävien liikenteenohjauslaitteiden on oltava Väyläviraston hyväksymää mallia. Työnaikaiset liikenteenohjauslaitteet tulee poistaa työn valmistuttua viipymättä.

8 Kunnossa- ja puhtaanapito

Työkohde on pidettävä siistinä ja puhtaan työn aikana sekä saatettava töiden valmistuttua työtä edeltäneeseen kuntoon. Yleisessä käytössä olevat alueet, jotka sijaitsevat työalueen välittömässä läheisyydessä, tulee tarkastaa ja siistiä vähintään työvuoroittain (esimerkiksi asfaltoitujen pintojen puhdistus).

Työn estäessä yleisen alueen koneellisen (talvi)kunnossa- ja puhtaanapidon, on työstä vastaavan (luvan hakijan) huolehdittava siitä kustannuksellaan. Työstä vastaava (luvan hakija) vastaa myös

kaivantojen ja aitojen vierustoille kerääntyvän lumen poiskuljettamisesta sekä niiden niittotöiden tekemisestä (tai niittotöiden aiheuttamista lisäkuluista kunnalle), jotka sen vastuulla oleva kaivutyö estää.

Lisäksi työstä vastaavan (luvan hakijan) tulee minimoida työnsä ympäristöhaitat, kuten pölyäminen (pintojen puhdistus ja kastelu) tai melu (kaivuluvan mukaisia työaikoja on ehdottomasti noudatettava).

9 Kaivutyöstä perittävät maksut

9.1 Perusteet kaivutyöstä perittäville maksuille

Kunnalla on kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain 14 b §:n mukaan oikeus periä maksu kaduilla ja muilla yleisillä alueilla tehtäviä töitä koskevien ilmoitusten tarkastamisesta ja työn valvonnasta aiheutuneista kustannuksista työstä vastaavalta taholta. Samoin kunta saa periä maksun siitä, että katu tai yleinen alue on rajattu työmaaksi.

Maksun perusteena on ilmoituksen (kaivuluvan hakemisen) tarkastamisesta ja työn valvonnasta kunnalle aiheutuvat keskimääräiset kustannukset sekä alueen tilapäisestä käyttämisestä aiheutuva korvaus.

Maksua ei peritä kunnan hankkeista, joissa kunta on mukana.

9.2 Maksut

Maksut (alv 0 %) ovat voimassa 1.2.2025 alkaen. Maksuihin lisätään voimassa oleva arvonlisävero niin kuin lainsäädäntö erikseen määrittelee.

1. Aloitusmaksu 200,00 euroa/kaivulupa

Aloitusmaksu sisältää

- luvan käsittelyn,
- työkohteen aloituskatselmuksen,
- ensimmäisen alkavan työviikon (maanantaista sunnuntaihin),
- loppukatselmuksen ja
- takuutarkastuksen.

2. Viikkomaksu 200,00 euroa/mko

- Viikkomaksu peritään jokaiselta työn aloitusajankohtaa seuraavalta työviikolta.

3. Alueen käyttömaksu (euroa/m²)

- Maksu määritetään laajimman kerrallaan tarvittavan työalueen koon perusteella alla esitetyn taulukon mukaisesti. Maksussa otetaan huomioon laajojen työalueiden keskimääräistä suurempi työmäärä ilmoitusten tarkastamisesta ja työn valvonnasta.

Taulukko 1. Työalueen koon mukaan määräytyvä käyttömaksu (ml. koosta johtuva lisääntyvä työ määrä ilmoituksen tarkastamisesta ja työn valvonnasta).

Työalueen koko (m ²)	Käyttömaksu (€, alv 0 %)
0–20	170,00
21–50	240,00
51–100	320,00
101–250	500,00
251–500	1.000,00
501–1000	1.250,00
1001–1500	1.500,00
1501–2000	1.750,00
2001–3000	2.000,00
3001–5000	3.000,00
5001–	4.000,00

4. Laiminlyöntimaksu 700,00 euroa (lisääntyneistä tarkastus- ja valvontatehtävistä)

Laiminlyöntimaksu peritään esimerkiksi, mikäli

- työstä vastaava (luvan hakija) laiminlyö kaivutyössä noudatettavia ohjeita ja määräyksiä tai työturvallisuudessa todetaan olennaisia puutteita,
- kaivulupahakemusta ei ole tehty ja kaivutyöt on aloitettu,
- kaivulupahakemusta ei ole käsitelty ja kaivutyöt on aloitettu ennen kuin 21 vuorokautta hakemuksen lähettämisestä on kulunut,
- työstä vastaava (luvan hakija) ei suorita töidensä laadunvarmistusta ja laitudokumentointia kunnan antamien ohjeiden mukaisesti tai
- kunta joutuu suorittamaan työkohteessa kustannuksellaan toimenpiteitä työstä vastaavan (luvan hakijan) laiminlyöntien vuoksi. Tällöin kunta veloittaa työstä vastaavalta (luvan hakijalta) laiminlyöntimaksun lisäksi suorat ja välilliset/hallinnolliset kustannukset.

5. Maksu ylimääräisestä valvontakäynnistä 300,00 euroa (lisääntyneistä tarkastus- ja valvontatehtävistä)

Valvontakäynnistä peritään maksu esimerkiksi, mikäli

- työkohteeseen tehdään ylimääräinen valvontakäynti työkohteen edustajan pyynnöstä,
- kuntalaisen tai muun tahon antama palaute on aiheellinen ja johtaa ylimääräiseen valvontakäyntiin,
- työkohteeseen tehdään ylimääräinen valvontakäynti muusta aiheellisesta syystä tai
- työkohdetta ei voida vastaanottaa pyydettyssä loppukatselmuksessa.

6. Maksu työn keskeytymisestä 700,00 euroa/kk (lisääntyneistä tarkastus- ja valvontatehtävistä)

- Mikäli työstä vastaava (luvan hakija) ei suorita töitä yhtäjaksoisesti loppuun asti kaivulupahakemuksen mukaisessa laajuudessa, työn keskeytyksen ajalta peritään kuukausittaista maksua.
- Keskeytysmaksua peritään myös talviajalta, mikäli työstä vastaavan (luvan hakijan) todetaan itse aiheuttaneen keskeytyksen, että se ulottuu talviajalle.

7. Maksu viimeistelemättömästä työkohteesta 700,00 euroa (lisääntyneistä tarkastus- ja valvontatehtävistä)

- Viimeistelemättömästä työkohteesta peritään maksu (vrt. laiminlyöntimaksu), mikäli työkohteeseen joudutaan huomautuksista huolimatta viimeistelemään kunnan toimesta.
- Maksun lisäksi kunta perii työstä vastaavalta (luvan hakijalta) viimeistelemättömästä

työkohteesta kunnalle aiheutuneet suorat ja välilliset/hallinnolliset kustannukset, jotka syntyvät kunnan tehdessä työkohteen viimeistelytyöt.

8. Maksu muista vaurioista ja vahingoista

- Maksut määräytyvät tapauskohtaisesti.
- Peritään esimerkiksi kaivutöiden yhteydessä vaurioituneista puista (Viherympäristöliiton julkaiseman Kaupunkipuiden arvonmääritysmalli KAM '19 -oppaan mukaisesti).

Lainvoimaiset maksut (maksujen määräämiset työstä vastaavalle/luvan hakijalle) ovat perintäkelpoisia. Laskujen maksuaika on 21 vuorokautta.

Kohtien 2, 4, 5, 6, 7 ja 8 maksuilla ei ole ylärajaa.

Yhteenveto maksuista

Taulukko 2. Maksut (alv 0 %) 1.2.2025 alkaen. Maksuihin lisätään alv niin kuin lainsäädäntö erikseen määrittelee.

Maksunimike	Maksu (alv 0 %)
1. Aloitusmaksu	200 €/kaivulupa
2. Viikkomaksu	200 €/vko
3. Alueen käyttömaksu	m ² -perusteisesti
4. Laiminlyöntimaksu	700 € + kunnan mahdollisesti tekemien toimenpiteiden aiheuttamat kustannukset
5. Maksu ylimääräisestä valvontakäynnistä	300 €
6. Maksu työn keskeytymisestä	700 €
7. Maksu viimeistelemättömästä työkohteesta	700 € + kunnan mahdollisesti tekemien viimeistelytyöiden aiheuttamat kustannukset
8. Maksu muista vaurioista ja vahingoista	tapauskohtaisesti

- Kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain (kunnossapitolaki) 669/1978 14 b §:n mukaan kunta voi periä maksun, joka perustuu 14 a §:ssä tarkoitetun ilmoituksen tarkastamisesta ja työn valvonnasta kunnalle aiheutuneisiin kustannuksiin.
- Kunnossapitolain 14 b §:n mukaisesti kunta voi periä aikaan, alueen laajuuteen ja alueen keskeisyyteen perustuvan kohtuullisen maksun alueen tilapäisestä käytämisestä 14 a §:ssä tarkoitetulla tavalla työmaana, jos alue rajataan pois yleisestä käytöstä.
- Kunnossapitolain 16 §:n 1 momentin mukaan, jos joku ryhtyy toimiin tämän lain tai sen nojalla annettujen määräysten vastaisesti taikka lyö laimin kunnossapitolaissa säädetyn tai sen nojalla annettuun määräykseen perustuvan velvollisuuden, kunnan valvontaviranomainen voi velvoittaa hänet täyttämään velvollisuutensa sakon uhalla tai uhalla, että kunta tekee tekemättä jätetyn työn hänen kustannuksellaan. Samoin voidaan niskoittelijaa, jos erityiset syyt sitä vaativat, sakon uhalla kieltää joltain tekemästä.
- Jos tarkastus- tai valvontatehtävät johtuvat ilmoitusvelvollisuuden, laissa säädetyn tai lain nojalla annettuun määräykseen perustuvan velvollisuuden laiminlyönnistä, peritään asian käsittelystä aiheutuneet kulut työstä vastaavalta. Velvoiteasiassa tehdystä päätöksestä peritään asian käsittelystä aiheutuneet kulut korvaava maksu.
- Kunnossapitolain 16 §:n 4 momentin mukaan, jos 1 momentissa tarkoitettu laiminlyönti aiheutuu välitöntä vaaraa turvallisuudelle, kunnan valvontaviranomaisen alaisella viranhaltijalla on oikeus välittömästi ryhtyä toimenpiteisiin vaaran poistamiseksi. Tällaisesta toimenpiteestä aiheutuneet kustannukset voidaan periä kunnan valvontaviranomaisen päätöksen mukaisesti siltä, jonka toiminnasta tai laiminlyönnistä vaara on aiheutunut.
- Kunnan valvontaviranomaisen suorittama valvonta ei poista työstä vastaavan ja työn suorittajan vahingonkorvausvastuuta aiheuttamiensa vahinkojen osalta.

10 Kaivutöissä noudatettavat määräykset ja ohjeet

10.1 Ennen työn aloittamista

Ennen kaivutöiden aloittamista työstä vastaavan (luvan hakijan) vastuulla on selvittää kaikkien rajapyykkien, johtojen, kaapeleiden sekä muiden maanalaisten laitteiden ja rakenteiden sijainti. Työstä vastaava (luvan hakija) on lisäksi velvollinen ottamaan huomioon, että alueella saattaa kulkea myös yksityisten omistamia johtoja suorittaessaan rakentamista kadulla ja muulla yleisellä alueella.

Työstä vastaavan (luvan hakijan) on selvitettävä verkonomistajan ohjeet rakenteiden varomisen ja suojauksen osalta. Työskenneltäessä lähellä ilmajohtoja on selvitettävä johdonomistajalta sallitut työskentelyalueet.

Työstä vastaava (luvan hakija) vastaa kaikista edellä mainituille johdoille, kaapeleille sekä maanalaisille laitteille ja rakenteille aiheuttamistaan vahingoista.

Työalue on valokuvattava työstä vastaavan (luvan hakijan) toimesta ennen kaivutöiden aloittamista. Valokuvista tulee ilmetä muun muassa asfalttipäällysteen, kiveysten, reunakivien ja viheralueiden kunto ennen kaivuuta.

10.2 Työstä vastaavan (luvan hakijan) omavalvonta ja laadunvarmistus

Työstä vastaavan (luvan hakijan) tulee kaikissa työnsä vaiheissa varmistaa, että työ suoritetaan tämän kaivulupaohjeen mukaisten ohjeiden ja määräysten mukaisesti.

Työstä vastaavan (luvan hakijan) tulee valokuvata ja kirjallisesti dokumentoida

- työkohteensa alue kattavasti ennen töiden alkua,
- suoritettuaan työvaiheita ja tekemiään rakenteita viikoittain sekä
- työkohteensa alue kattavasti työn valmistuttua ja viimeistään ennen loppukatselmuksen suorittamista.

Mikäli muuta ei kunnan kanssa sovita, työstä vastaavan (luvan hakijan) tulee viedä (ladata) kuvat ja kirjalliset dokumentit viikoittain ja selkeästi lajiteltuina Lupapiste-asiointipalvelun sivustolle kulloinkin kyseessä olevan kaivuluvan tietoihin.

Työstä vastaavan (luvan hakijan) on kunnan katukunnossapidon yhteyshenkilön pyynnöstä toimitettava materiaalitodistukset ja muut laadudokumentit Lupapiste-asiointipalvelun sivustolle kulloinkin kyseessä olevan kaivuluvan tietoihin.

Kunnan järjestämä mahdollinen työn valvonta ei vähennä tai muuta työstä vastaavan (luvan hakijan) vastuuta työnsä laadun osalta miltään osin.

10.3 Kaivutöiden yleiset ohjeet

Kunnallisteknisten johtojen, kaapeleiden, putkien ja muiden maahan asennettavien rakenteiden asennussyvyyden tulee olla vähintään 0,70 m.

Keskeneräisillä kaduilla on kaivussyvyyksissä huomioitava kadun lopullinen korkeustaso.

Asennettaessa kunnallisteknisiä johtoja tai putkikanaaleja, tulee asfaltoidut pää- ja kokoojakadut

mahdollisuuksien mukaan pyrkiä alittamaan tunkkaamalla, poraamalla tms. ”kaivamattomalla” menetelmällä.

Poistetut kaivumassat, pintamaat ja asfaltit on lastattava auton lavalle ja kuljetettava pois työkohteesta. Kaivumassoja ei saa käyttää katualueella täyttötöihin.

Työkohte on saatettava töiden valmistuttua työtä edeltäneeseen kuntoon (ennallistaminen). Kaivanto on täytettävä ja siistittävä, maa tasoitettava ja irtokivet poistettava viikon kuluessa asennustyöstä.

Puistoalueelta poistettava puuainees on lajiteltava puutavaralajeittain pinoihin ajokelpoisen tien varteen. Työstä vastaavan (luvan hakijan) on poistettava hakkuusta syntyneet risut, oksat ja kannot kustannuksellaan ja siistittävä alue entiselleen.

Jos kaivutöiden yhteydessä havaitaan pilaantuneiksi epäiltyjä massoja, kaivutyö tulee keskeyttää välittömästi ja ottaa yhteyttä kunnan edustajiin (ks. yhteystiedot tämän ohjeen kohdasta 2). Kaivutyötä saa jatkaa vasta kunnan kirjallisella luvalla ja mahdolliset PIMA-massojen käsittelyohjeet huomioiden.

Valumavesien ja kaivannosta pumpattavien vesien poisjohtaminen ei saa häiritä liikennettä eikä aiheuttaa haittaa ympäristölle.

10.4 Työhön tarvittavat varastoalueet

Kunta voi vuokrata erillisellä sopimuksella työhön tarvittavia varastoalueita. Alueiden vuokrauksesta on sovittava kirjallisesti kunnan kanssa vähintään 14 vuorokautta ennen töiden aloittamista. Varastointi ilman maanomistajan lupaa on laitton toimenpide.

Ylimääräisten massojen ja asfaltinpalasten varastointi työalueelle ja kunnan yleisille alueille on kielletty. Maamassoja voidaan varastoida työalueella vain kaivannon päivittäisessä työssä tarvittava määrä. Luvattomasta varastointitoiminnasta työstä vastaavalle (luvan hakijalle) määrätään laiminlyöntimaksu ja varastointitoiminta tullaan lopettamaan viipymättä työstä vastaavan (luvan hakijan) kustannuksella.

Työstä vastaava (luvan hakija) on myös täysimääräisessä vahingonkorvausvastuussa varastointitoimintansa aiheuttamista vahingoista tai haitoista.

10.5 Kaivannon suojaus

Työstä vastaava (luvan hakija) on vastuussa siitä, että kaivannon suojaukset ovat kunnossa kaikin aikoina, myös työajan ulkopuolella.

Työkohte on eristettävä yleisestä alueesta suoja-aidoilla, sulkupuomeilla tai -pylväillä töissä noudatettavien asiakirjojen mukaisesti. Kaivantojen ympärillä suojaukseen käytetään voimassa olevien ohjeiden mukaisia kevyt- tai raskassuoja-aitoja, joiden vaakajohteet on varustettu heijastimilla.

Sulkuköyttä ja muovinauhoja voidaan käyttää ainoastaan liikenteen optiseen ohjaukseen, ei kaivannon suojaukseen.

10.6 Kaivannon kaivu ja täyttö

Kaivannon täyttö on tapahduttava kadun rakennekerroksia sekoittamatta. Kaivanto kaivetaan,

täytetään ja tiivistetään InfraRYL:n vaatimusten mukaisesti.

Uusien tai siirrettyjen johtojen ja kaapelien sijainnin kartoitus on tehtävä ennen kaivannon peittämistä. Signaalinauhan käyttöä vaaditaan.

Kadun poikkisuuntaisten kaivantojen vähimmäisleveyden tulee olla vähintään 50,0 cm. Leveyden osalta tulee huomioida, että kaivannon täyttövaiheessa käytettävä tiivistyskalusto (maantiivistäjä/tärylätkä vähintään 400 kg) mahtuu kaivantoon tehtyjen rakennekerrosten päälle koko painolleen.

10.7 Rakennekerrokset

Kadun päällysrakennekerrosten paksuutta ei saa ohentaa eikä päällysrakenteen materiaalia tai sen toimivuutta heikentää nykyisestä. Kadun sitomattomien rakennekerrosten on oltava työn valmistuttua alkutilannetta vastaavia eikä niiden materiaaleja tai rakenteen toimivuutta saa heikentää nykyisestä.

Päällysteen alapuolisten (sitomattomien) rakennekerrosten on ennen lopullista päällystystä täytettävä InfraRYL:n mukaiset kantavuus- ja tiiveysvaatimukset. Kunnalla on oikeus suorittaa kohteessa kantavuus-/tiiveysmittauksia. Työstä aiheutuneet kustannukset laskutetaan työstä vastaavalta (luvan hakijalta), mikäli kantavuus- ja/tai tiiveysarvot eivät täytä vaatimuksia. Työstä vastaavan (luvan hakijan) on toimitettava mittaustulokset pyydettyä.

Tiivistystyöt on tehtävä kerroksittain tiivistäen infrarakentamisen yleiset laatuvaatimukset huomioiden.

10.8 Kuivatus

Katujen pintakuivatus hoidetaan töiden aikana avo-ojien tai muiden kadun kuivatusjärjestelmien kautta hulevesiviemäriin.

Hiekan, murskeen, lietteen tms. maa-ainesten liiallinen johtaminen hulevesien mukana kunnan hulevesiviemäriin on kielletty. Työstä vastaava (luvan hakija) on velvoitettu kustannuksellaan tarkastamaan ja puhdistamaan kaivot ja/tai putkilinjat, mikäli niihin on johdettu liiallisia määriä em. materiaaleja.

Kaivutyöt eivät saa muuttaa sivuojien toimintaa.

10.9 Vanhan päällysteen leikkaukset

Päällystystyön yhteydessä asfalttipäällysteen reunat leikataan suoriksi ajoradoilla vähintään 0,5 m ja muilla alueilla vähintään 0,2 m kaivannon kantavan reunan yli. Jos kaivantoa päällystettäessä jätetään kulutuskerrosvaraksi 4,0 cm, on liikennettä vasten oleva sauma viistettävä niin, ettei sauman yli ajettaessa synny äkillistä iskuja.

Mikäli kaivannon reuna on sortunut aiheuttaen ns. ”ryöstöjä”, leikataan asfaltin reuna edellä kuvulla tavalla suoraksi vähintään 0,5 m ”ryöstöä” leveämmäksi koko kaivannon matkalta.

Jos peräkkäisten ”ryöstöjen” etäisyys toisistaan on alle 3,0 m, leikataan näiden väli samalle leveydelle.

Vaurioituneet tai muutetut ajoratamerkinnot on korjattava mahdollisimman pian työn päättymisen

jälkeen ja työ on tilattava hyväksytyltä urakoitsijalta.

10.10 Päälysteiden saumat

Päälystesaumojen tulee olla kadun suuntaisia tai kohtisuoraan kulkusuuntaan nähden. Jos kaivanto on leveydeltään puolet tai enemmän katualueen leveydestä, päälystyskorjaus on tehtävä koko em. alueen leveydeltä. Jalkakäytävät, kevyen liikenteen väylät, värilliset jalkakäytävät ja suojatiekorokkeet on aina päälystettävä koko leveydeltään.

Kaikkien saumojen, myös työsaumojen, tulee olla suorina. Terävät työsaumat on kulkusuunnassa viistettävä esimerkiksi kylmällä paikkausmassalla.

Kapein päälystettävän alueen leveys on 1,0 m. Mikäli päälysteen reunan leikkauksen jälkeen kaivannon viereen jää alle 10,0 m² suuruisia erillisiä saarekkeita vanhaa päälystettä, on nämä alueet päälystettävä uudelleen kaivannon päälystämisen yhteydessä.

Ajoradoilla noudatetaan edellä mainittuja periaatteita kuitenkin siten, että kadunsuuntaiset saumat eivät saa sijoittua ajourien kohdalle. Epäselvissä tapauksissa kunnalta tai sen nimeämältä työmaavalvojalta on pyydettävä lisäohjeita ennen päälystämiseen ryhtymistä.

Leikattu reuna on käsiteltävä koko pituudelta liima-aineella ennen uudelleenpäälystämistä. Kulutuskerrospäälysteen saumat käsitellään päälystämisen jälkeen niiden päältä liima-aineella ja hiekalla.

10.11 Tilapäinen päälyste

Mikäli päälystetyillä alueilla kaivantoa ei täyttötöiden jälkeen välittömästi päälystetä lopullisilla päälystekerroksilla, on kaivanto päälystettävä tilapäisesti kylmämassalla kunkin työviikon loppuun mennessä.

Tilapäisellä päälysteellä on sama tasaisuusvaatimus kuin kaivantoa ympäröivällä kulutuskerroksella. Kaivannon tilapäisen ja lopullisen päälysteen tulee olla vanhan päälysteen tasossa.

Työstä vastaavan (luvan hakijan) on huolehdittava siitä, että tilapäinen päälyste pysyy liikennettä tyydyttävässä kunnossa ja tasaisena myös talviaikana.

10.12 Päälystekerrokset

Lopulliset päälystekerrokset on tehtävä neljän (4) viikon kuluessa kaivantojen täyttötöiden tai kylmämassapaikkauksien jälkeen.

Asfaltinpohjat saa tehdä aikaisintaan kaksi (2) vuorokautta ennen päälysteen levittämistä. Päälystämättömiä valmiita asfaltinpohjia (teräväreunaiset kadun asfalttileikkaukset) ei saa jättää päälystämättä viikonlopuksi.

Kulutuskerroksen massassa (ylin kerros) käytettävän kiviaineksen on oltava luokaltaan vähintään samaa kuin muuallakin kadun kulutuskerrosmassassa.

10.13 Kiveykset ja reunatuet

Betoni- ja luonnonkivipäälysteet on korjattava laadultaan (väri, muoto, materiaali ja kuvio) samoilla tuotteilla kuin mitä poistettu päälyste on ollut. Puretut materiaalit on käytettävä uudelleen, mikäli

ne eivät ole vaurioituneita tai kuluneita (ajoradat).

Ennen kiveyksen korjaustyöhön ryhtymistä on ympäröivää kiveystä purettava vähintään siten, että kaivannon korjattu pinta liittyy jouhevasti vanhaan ympäröivään päällysteeseen.

Kaivutyön yhteydessä liikkuneet reunatuet on palautettava kadun korkeuden mukaiseen asemaan. Mikäli reunatukien asemasta on epäselvyyttä (sivusuunta tai korkeusasema), luvan antaja antaa korjausohjeet. Kaikissa tapauksissa on korjaustoimenpiteet suoritettava siten, että silmämääräisessä tarkastelussa linjaukset näyttävät luontevilta. Reunatukityyppinä käytetään kadun alkupe- räistä tyyliä.

Jos reunatuki on kaivutyön yhteydessä katkennut, on työstä vastaavan (luvan hakijan) korvattava se ehjällä kivellä kustannuksellaan.

10.14 Nurmialueet

Työstä vastaavan (luvan hakijan) tulee olla ennen töiden aloittamista yhteydessä kunnan viheral- ueiden työnjohtajaan tai erityisasiantuntijaan työalueen rajautuessa kunnan alueella oleviin viherra- kenteisiin ja/tai kasvillisuuteen. Yhteystiedot löytyvät tämän ohjeen kohdasta 2.

Puut ja viheralueet on suojattava töiden ajaksi ja niiden vaikutusalueella julkaisun "Yleisten aluei- den käyttö, tilapäiset liikennejärjestelyt ja katutyöt (Pääkaupunkiseudun (PKS) määräykset ja oh- jeet 2024)" mukaisesti.

Kaivutyön yhteydessä vaurioitunut nurmikko tai niittyverhous palautetaan alkuperäistä vastaavaan kuntoon. Multaus tulee suorittaa laatuvaatimukset täyttävällä mullalla. Valmiissa nurmikossa ei ole irtokiviä ja se on tasainen, jotta koneellinen hoidettavuus onnistuu. Nurmikon hoitovastuu on työstä vastaavalla (luvan hakijalla) työn vastaanottoon asti.

Kasvualustan laatu ja paksuus määräytyvät alkuperäisen kasvualustan mukaan. Hoitonurmikon kasvualustan vahvuus tiivistettynä esimerkiksi hoitoluokassa A2 on 20,0 cm ja hoitoluokassa A3 on 15,0 cm. Luovutettaessa nurmialueiden tulee olla vihertyneitä, leikattuja ja peittävyuden vähin- tään 90 %.

Turhaa liikkumista nurmialueilla tulee välttää, eikä nurmikkoaluetta saa käyttää varastoin- tiin.

10.15 Pensaat ja muut istutukset

Yksittäispensaat ja pensasryhmät suojataan tarvittaessa yhtenäisellä ja tukevalla lauta-/lankkuai- dalla. Aitaus tulee tehdä siten, että pensaat sijaitsevat selkeästi aitauksen sisäpuolella.

Pensaiden ja muiden istutusten siirrosta ja poistosta on sovittava erikseen ja etukäteen kunnan viheralueiden työnjohtajan tai erityisasiantuntijan kanssa. Yhteystiedot löytyvät tämän ohjeen koh- dasta 2. Kasvukauden aikana pensaita siirrettäessä on kiinnitettävä erityistä huomiota kasteluun ja kosteuden ylläpitoon.

Pensaat uudelleenistutetaan takaisin entisille etäisyyksille toisistaan ja entiseen syvyyteensä niin, että juuret peittyvät maan alle. Pensaita ei saa istuttaa liian syvään eli maanpinta tulee juuren kau- lan tasolle. Kasvualusta tiivistetään pensaan ympäriltä kevyesti polkien.

Kaivutöiden yhteydessä vaurioituneet ja kuolleet versot tulee poistaa leikkaamalla tai sahaamalla.

Mikäli pensas on pahoin vaurioitunut, se uusitaan. Keskeisillä alueilla käytetään kesäkuukausina astiataimia.

10.16 Puut

Puun siirtoa ja kaatamista sekä isojen oksien katkaisemista ei sallita. Jos työ vaatii puun poistoa, on siitä ilmoitettava kaivulupaa haettaessa. Jos puun poistotarve tulee esiin työn yhteydessä, asiasta on neuvoteltava kunnan viheralueiden työnjohtajan tai erityisasiantuntijan kanssa.

Kaivutöiden tekeminen alle 2,50 metrin etäisyydellä puun rungosta mitattuna on kielletty. Lyhyemmästä suojaetäisyydestä on sovittava kunnan viheralueiden työnjohtajan tai erityisasiantuntijan kanssa. Puiden rungot on tarvittaessa suojattava laudoituksella.

Työstä vastaava (luvan hakija) on velvollinen ilmoittamaan mahdollisista puustoon aiheuttamistaan vaurioista. Viher- ja liikuntatoimi arvioi vaurion, puun hoitotoimenpiteet ja uusimistarpeen. Työstä vastaava (luvan hakija) on vastuussa vaurioiden korvauksesta kunnan käyttämän laskentamallin mukaisesti.

10.17 Louhintatyöt

Louhinta- ja räjäytystöitä tehtäessä laki vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta (390/2005) 79 § edellyttää ilmoittamista poliisille ennen räjäytystyön aloittamista.

Mikäli räjäytyspaikan läheisyydessä on rakennuksia, joihin räjäytystärinät saattavat aiheuttaa halkeamia, on niissä suoritettava ennakkokatselmus ja asennettava tärinämittarit. Työn päätyttyä suoritetaan loppukatselmus, jossa todetaan mahdollinen vahinkojen syntyminen. Työstä vastaava (luvan hakija) on velvollinen korvaamaan aiheuttamansa vauriot ja niiden korjauskustannukset.